

Stemgids

Voor vele jonge inwoners wordt 14 oktober een eerste ervaring met de stembus. Dit roept vragen op. Hoe stem ik geldig? Wat is een naamstem? Wat is een lijststem? Hieronder worden enkele antwoorden geformuleerd op enkele verkiezingsvragen. Deze zijn ook een goede opfrissing voor onze ervaren kiezers!

Hoe stem ik geldig?

- U kleurt het bolletje boven de lijst in (lijststem)
- **U kleurt één of meerdere namen op de lijst in (naamstem)**
- Indien u het bolletje boven de lijst (lijststem) én één of meerdere namen (naamstem) aanduidt, vervalt de lijststem en geldt de naamstem

Wanneer is mijn stem ongeldig?

- U brengt verschillende naamstemmen uit op meer dan één lijst
- U brengt meer dan één lijststem uit
- U tekent, schrijft of krabbelt op uw stembiljet
- Deze stem telt niet mee voor het verdelen van de zetels. U maakt geen gebruik van uw stem.

Wat is een blanco stem?

- U duidt geen enkele lijststem of naamstem aan, u duidt met andere woorden niets aan. Deze stem telt niet mee voor het verdelen van de zetels. U maakt geen gebruik van uw stem.

Wat is het verschil tussen een lijststem en een naamstem?

- Wanneer u een naamstem uitbrengt, gaat deze stem rechtstreeks naar deze persoon.
- De helft lijststemmen worden overgedragen aan de kandidaten die onvoldoende naamstemmen hebben om het verkiesbaarheidscijfer te behalen.
- Dit verdelen gebeurt aan de hand van de lijstvolgorde.
- Wanneer de eerste kandidaat via naamstemmen en lijststemmen het verkiesbaarheidscijfer behaalt, worden de overige verdeeld over de tweede kandidaat, tot deze het verkiesbaarheidscijfer behaalt. Daarna worden de lijststemmen verdeeld aan de derde kandidaat op de lijst. Dit gaat door tot de te verdelen lijststemmen opgebruikt zijn.

Het verschil tussen een lijststem en een naamstem houdt in **dat een naamstem meer waard is**. *Wilt u voor de volledige lijst stemmen? Dan bent u beter af om elke kandidaat een naamstem te geven in plaats van een lijststem te geven.*

Wat is het verkiesbaarheidscijfer en hoe wordt deze berekend?

- Het verkiesbaarheidscijfer is het aantal stemmen dat een kandidaat minimaal moet behalen om een zetel toegewezen te krijgen (2018, Zetels toewijzen: bepalen wie verkozen is, geraadpleegd op 12/09/2018 via <https://www.vlaamsparlement.be/over-het-vlaams-parlement/verkiezingen/resultaten-van-de-verkiezingen/zetels-toewijzen-bepalen-wie>).
- Het verkiesbaarheidscijfer wordt voor elke lijst apart berekend door het stemcijfer van de lijst te delen door de som van het aantal aan de lijst toegekende zetels plus één (2018, Vlaams Parlement)

Toewijzing van de zetels aan de lijsten: voorbeeld lijst ABC				
aantal verworven zetels: 3 stemcijfer van lijst ABC: 105624 verkiesbaarheidscijfer: $105624 / 4 = 26406$ aantal lijststemmen: 48750 aantal over te dragen lijststemmen: $48750 / 2 = 24375$				
LIJST ABC				
namen van de kandidaten	naamstemmen of voorkeurstemmen	verdeling van de 24375 bijjetten die instemmen met de voordrachtsorde van de kandidaten	totaal van het aantal door de kandidaten behaalde stemmen	resultaat
Adinda Adams	24500	+ 1906	= 26406	2e verkozene
Bert Belïen	3250	+ 22469	= 25719	3e verkozene
Cathy Celis	12850	+ 0	= 12850	niet verkozen
Danny Daens	13100	+ 0	= 13100	niet verkozen
Elly Eylen	950	+ 0	= 950	niet verkozen
Fons Fierens	36000	+ 0	= 36000	1e verkozene

1 Bron: (2018, Zetels toewijzen: bepalen wie verkozen is, geraadpleegd op 12/09/2018 via <https://www.vlaamsparlement.be/over-het-vlaams-parlement/verkiezingen/resultaten-van-de-verkiezingen/zetels-toewijzen-bepalen-wie>).